

Pellervon päivä 2014 -Hannes Gebhard 150 Ministeri Jari Koskisen tervehdyssanat, Helsinki 9.4.2014

Arvoisa juhlayleisö, hyvät naiset ja herrat

Lämpimät kiitokset kutsusta tulla puhumaan Pellervon päiville sekä juhlistamaan Hannes Gebhardin syntymän 150-vuotisjuhlapäivää.

Kuten hyvin tiedätte, suomalaisen osuustoiminnan synnyinsanat lausuttiin Hattulassa, Lehijärven rannalla. paikka on minulle tuttu, koska kotini sijaitsee siitä noin 20 kilometrin päässä Hauholla.

Lehijärvi tuli tutuksi Parolan lukion aikana sekä tietysti panssariprikaatin aikana, jossa suoritin varusmiespalveluksen. Lehijärveä on siis kierretty reppu selässä ja olen myös ylittänyt Lehijärven kesällä 1981 kevytpanssarivaunulla.

Gebhardin ajatuksia, sydäntä, päätä ja kättä voi pitää kuolemattomina. nuo ajatukset kestävät ajan patinan ja niiden pohjalta on hyvä ponnistaa myös 2000-luvulla. Osuustoiminta voi ammentaa niistä voimaa ja kyllä ne kelpaavat ohjenuoraksi vaikka koko suomalaiselle yhteiskunnalle.

Pasi Holm on teille jo tänään kertonut ajankohtaiset talousnäkymät. Ne ovat valitettavasti kovin lohduttomat.

Maaailma muuttuu ja muutoksen tuulet yltävät myös Suomeen. Me emme ole niiltä suojassa. Itse asiassa ne vaikuttavat meihin enemmän tänään kuin vaikkapa edellisen laman aikana 90-luvun alkupuolella.

Tasavallan hallituskin on joutunut tekemään paljon päätöksiä talouden sopeuttamiseksi. On leikattu menoja sekä kiristetty veroja. erilaisia rakenteellisia uudistuksia-kin on yritetty pistää liikkeelle. töitä niiden on syytä jatkaa herkeämättä.

Sopeutus päätöksistä ja niiden kohdentamisesta voi olla montaa mieltä. Jokainen meistä tekisi oman listansa varmaan vähän eri tavalla. hallituksessa joudutaan kuitenkin tekemään kompromisseja, koska erilaiset näkemykset pitää sovittaa yhteen.

Yhdestä asiasta, joka liittyy osuustoimintaan, olen kuitenkin tyytyväinen. Matkan varrella oli monenlaisia esityksiä myös osuuskuntien verotuksen muuttamiseksi. onneksi sekä hallituksesta että eduskunnasta löytyi isänmaallisia voimia, jotka torjuivat nämä ehdotukset. Nyt asioita valmistellaan huolella ja osuustoimintaväkikin pääsee osallistumaan valmistelutyöhön.

Jos olen ymmärtänyt oikein, niin tärkeää olisi se, että erilaisia yritysmuotoja käsiteltäisiin suunnilleen samalla tavalla verotuksessa. Toiminnan luonteen ja harjoittamismuodon ratkaisisi muut seikat eikä pelkkä verotus.

Maatalouspolitiikan toimeenpanossa lähdemme myös siitä, että toimintaa voisi harjoittaa eri muodoissa. on sitten kyseessä ammatinharjoittaja, yhtymä tai osakeyhtiö, niin tukien pitäisi määräytyä samoilla periaatteilla. On sitten tarkoituksenmukaisuuskysymys minkä muodon viljelijät valitsevat. Toki joissakin tapauksissa myös verosuunnittelulla voi olla merkitystä.

Hyvät kuulijat!

Tämä vuosi on Yhdistyneiden kansakuntien julistama kansainvälinen perheviljelmien vuosi. Tämän erityisvuoden tarkoitus on lisätä yleistä tietoisuutta perheviljelmien merkittävästä roolista nälän ja köyhyyden vähentämisessä sekä ravitsemuksen, ruokaturvan ja luonnonvarojen kestävän käytön turvaamisessa erityisesti maaseutualueilla.

Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO on juhluvuoden valmistelutyössä mm. selvittänyt perheviljelmien merkitystä maataloudessa ja perheviljelmien menestymisedellytyksiä. Tässä yhteydessä on tullut voimakkaasti esille, että toimivamaaseudun infrastruktuuri on niin logistiikan kuin yhteiskunnan vakauden osalta välttämätön perusedellytys perheviljelmien toiminnalle.

Toimiva infrastruktuuri ei kuitenkaan yksin riitä. Koska perheviljelmät ovat pääsääntöisesti pienyrityksiä, niin ne tarvitsevat toimivat järjestelyt niin tuotteiden markkinointiin kuin tuotantopanosten hankkimiseen. Tältä osin osuustoiminta ja osuuskunnat sekä muu viljelijöiden keskinäinen yhteistyö varmistaa perheviljelmien menestymistä.

Suomen kokemukset viljelijöiden yhteistyöstä halusin nostaa esille myös puhuesani kuukausi sitten Budapestissa perheviljelmävuoden kunniaksi järjestetyssä Global Forumissa. Meillä tämä yhteistyö on ollut eräs avaintekijä maaseudun elinvoimaisuuden ylläpitäjänä. Sen avulla voidaan maataloudessa ja muissa maaseudun elinkeinoissa saavuttaa myös säästöjä ja nostaa tehokkuutta. Erityisesti tämän

päivän nuoret viljelijät arvostavat yhä enemmän myös vapaa-aikaa ja perheen yhdessäoloa. Näitä mahdollistetaan järkevällä yhteistyöllä ja työnjaolla.

Kiitos Hannes Gebhardin ja osuustoiminnan muiden suomalaisten pioneerien, osuustoiminnallinen yhteistyö on meillä monilta osin olennaisesti huolehtinut maataloustuotteiden jalostuksesta ja markkinoinnista sekä tuotantopanosten saatavuudesta jo monen vuosikymmenen ajan. Osuustoiminnalliset yritykset ovat kautta historiamme olleet maataloustuottajien tärkeitä kumppaneita ja toivottavasti niin on myös jatkossa. Perheviljelmien menestyminen Suomessa on ollut pääosin mahdollista vain onnistuneen kaupallisen ja ammatillisen järjestäytymisen ansiosta.

Arvoisa yleisö!

Luonnonvarojen monipuolinen ja kestävä käyttö tulee olemaan talouden seuraava aalto. Olemme siirtymässä fossiilitaloudesta biotalouteen jossa luonnonvaroja käytetään monipuolisesti ravinnon, energian, tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen.

Arvioiden mukaan vuonna 2030 tarvitaan maailmassa 50 prosenttia nykyistä enemmän ruokaa, 45 prosenttia enemmän energiaa ja 30 prosenttia enemmän vettä. Suomi on näiden luonnonvarojen suurvalta sekä Euroopan mittakaavassa että maailmanlaajuisesti. Biotalousstrategiassa ennakoitavat kestävätkä ratkaisut tulevat olemaan Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukykyyn perusta. Hallituksen valmistelemissa uudessa biotalousstrategiassa ennakoitetaan että tälle alalle voisi syntyä 100 000 työpaikkaa seuraavan 10 vuoden aikana.

Näistä työpaikoista valtaosa tulee sijaitsemaan kehä kolmosen ulkopuolella jossa pellot, metsät ja vesistömmä sijaitsevat. Maaseudun vetovoimaisuutta tulevat korostamaan lähivuosina myös muut tekijät. Ruoka ja maaseutu ovat jo nyt muodikkaita asioita. Yhä useampi haluaa ja voi muuttaa maaseudulle asumaan tietotekniikan mahdollistaessa työpaikkojen sijoittamisen nykyistä joustavammin.

Hyvät kuulijat

Nämä työpaikat eivät kuitenkaan synny itsestään. Niiden eteen on meidän kaikkien tehtävä työtä.

Ensinnäkin meidän on EU tasolla varmistettava että emme EU tasolla säätele luonnonvarojen käyttöä tarpeettomasti. Viime vuoden väännot sekä EU:n rahoituskehystä että EU:n yhteisen maatalouspolitiikan reformin yhteydessä osoittavat

että pienestä koosta huolimatta Suomi osaa toimia EU tasolla tehokkaasti. Tästä kiitokset myös Pellervo Seuralle joka ennakkoluulottomasti lähetti edunvalvojansa Brysselin jo vuonna 1991 ja loi osaltaan pohjia Suomen EU-vaikuttamiselle.

Toiseksi meidän pitää tehdä kotimaassa oikeita ratkaisuja. Innovaatiot ja tutkimus ovat keskeisessä roolissa. Ensi vuonna aloittava uusi luonnonvarakeskus tarjoaa tälle poikkitieteelliselle tutkimukselle oivan ympäristön.

Hyvä osuustoimintaväki

Osuustoiminnallinen yhteistyö ja viljelijöiden keskinäisen yhteistyön tehostaminen voi osaltaan tuoda ratkaisuja biotalouden edistämiseen. Gebhardin opit yhteistyön ja yhteisvastuun toteuttamisesta saattaisivat osaltaan ratkaista niitä ongelmia, joita puhdas markkinatalous ei näytä ratkaisevan. Tässä kaivattaisiin vanhojen oppien uutta innovatiivista soveltamista.

Näillä sanoilla haluan tuoda valtioneuvoston tervehdyksen tähän juhlatilaisuuteen!